

SOILA – Sosiaaliset
innovaatiot lastensuojelussa –
koordinaatiohanke tukee
ohjelmakauden toteutumista
thl.fi/soila

Lastensuojelun ja
mielenterveys- ja
päihdepalveluiden
yhteensovittaminen sekä
yhteispalveluiden
kehittäminen

Tanja Hirschovits-Gerz,
hankepäällikkö &
Susanna Kalliola,
erityisasiantuntija,
SOILA-koordinaatio, THL

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen rakentamassa

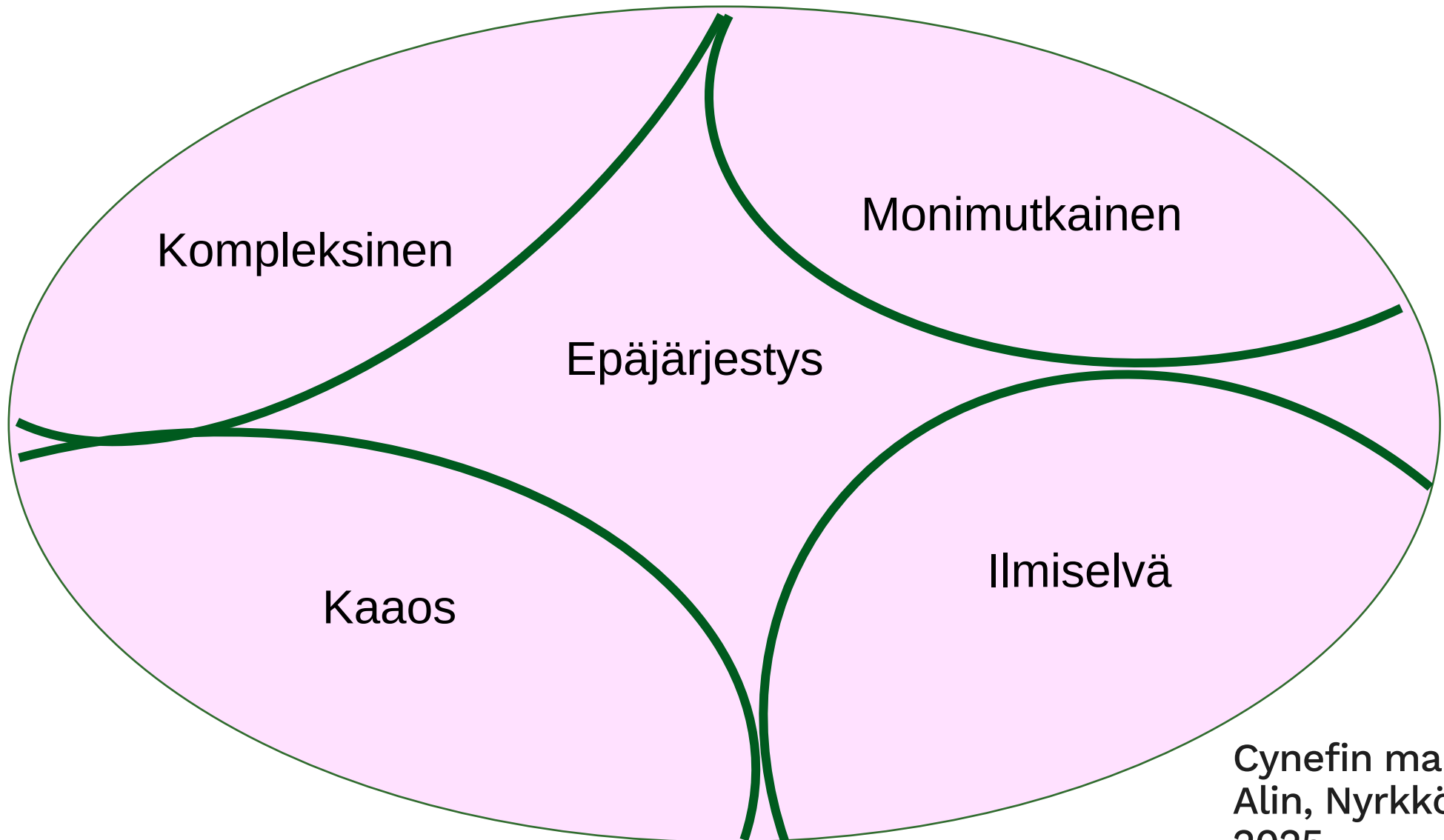

29.1.2026

Euroopan unionin
osarahoittama

Miksi Lastensuojelun ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden
yhteensovittaminen sekä yhteispalveluiden kehittäminen on tärkeää?

Cynefin malli mukailen
Alin, Nyrkkö & Pahkala
2025

Tulevaisuuden imu

Kuvat tulevaisuudesta, visiot, unelmat, toiveet,
suunnitelmat

Tulevaisuuskolmio

Mahdollinen tulevaisuus

Lastensuojelun ja
mielenterveys- ja
päihdepalveluiden
yhteensovittaminen sekä
yhteispalveluiden
kehittäminen

Menneisyyden paino

Maailmankuvat, polkuriippuvuudet,
muutoksen esteet

Nykyhetken työntö

Meneillään olevat muutosprosessit,
esimerkiksi megatrendit ja trendit

Menneisyyden paino, maailmankuvat, polkuriippuvuudet, muutoksen esteet

- Auttamisjärjestelmän erikoistuminen ja eriytyminen pitkällä aikavälillä
- Psykiatrisen osastohoidon ja päihdepalveluiden laitospalveluiden alasajo ja avohuollon heikkous
- Sote-uudistus ja palvelureformi. Aiempien ekosysteemien rikkoutuminen
- Lainsäädännön muutokset sekä toimeenpanon osittainen heikkous ja lain hengen toteutumattomuus

SO TE SI

- Työ- ja toimintakulttuurien erot
- Yhteisen kielen puute
- Yhteensovittavan ja monialaisen johtamisen puutteet.
- Valvonnan puutteet
- Asiakkaiden osallisuuden ja yhteiskehittäjyyden ohittaminen

Nykyhetken työntö, meneillään olevat muutosprosessit, esimerkiksi megatrendit ja trendit.

- Taloudelliset säästöt paikantuvat samoihin nuoriin ja perheisiin: toimeentulo, asuminen, työttömyys, opinnoista tippuminen, palveluista ja tuesta säästäminen: tarpeen mukainen hoito? Järjestöjen rahoituspohjan heikkeneminen
- Sote-uudistus edelleen murroksessa: kunnista hyvinvointialueiksi, palvelusisältöjen kehittäminen. Ekosysteemien muodostuminen kesken.
- Digitalisaatio – asiakastietojärjestelmät – tekoälyn mahdollisuudet
- Ketkä voivat toimia hoidon ja palveluiden tuottajina? Soteri
- Orpon hallitusohjelman painopisteet rikollisuudessa, suljetuissa yksiköissä, jengiytymisessä.

Olemmeko saavuttamassa tietokyvyn rajat? Nuoret reagoivat hulluun maailmaan terveellä tavalla?

Vastavoimat ja radikaalit uudistukset välttämättömiä – Me kaikki olemme muutoksen tekijöitä ja vaikuttajia – kun ratkaisua ei ole kenelläkään – olemme kaikki ratkaisun tekijöitä!

Nykyhetken työntö, meneillään olevat muutosprosessit, esimerkiksi megatrendit ja trendit.

Lainsäädäntö uudistuu

- Lastensuojelulaki: <https://stm.fi/-/lastensuojelulain-kokonaisuudistus-vaiheistetaan-ensin-muutokset-lasten-paremmaksi->
- Lakipaketti I ja II: Lastensuojelun uudistamisen lakipaketti I edelleen käsittelyssä eduskunnassa.
<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=STM009:00/2024:HE>

Uudet innovaatiot

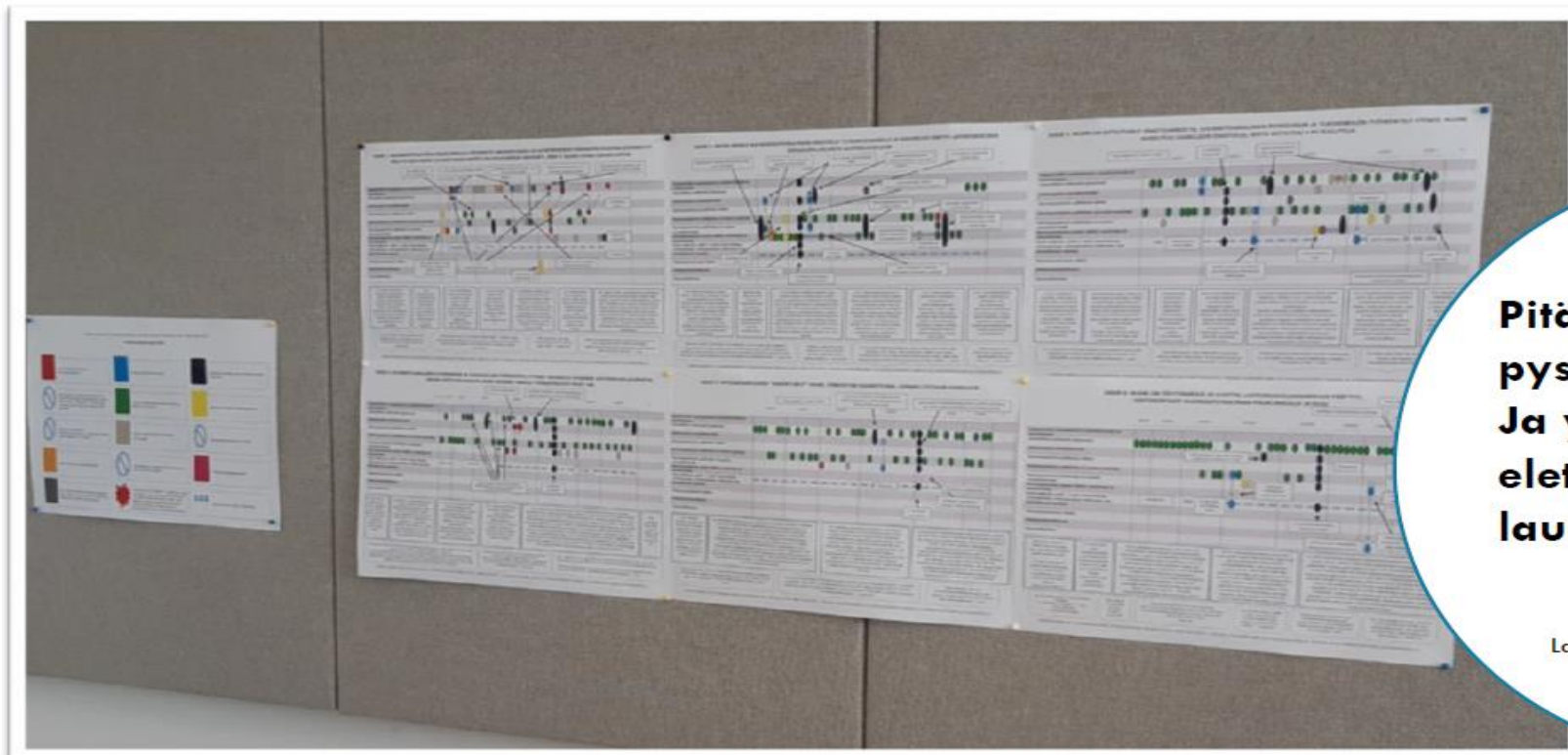
Edellä kävijöiden
kokeilut

Satu Mäki-Fossi, palvelualuejohtaja, perheiden palvelut, Etelä-Pohjanmaa
2020 havaintoaineisto nuoren palvelupolusta, (julkaisematon, saatavilla
pyydettyäessä)

Yhteistoiminnan aikajana tarjoaa mahdollisuuden

Tarkastella yksittäistä asiakastapausta ja siihen kytkeytyvää toimijoiden yhteistoimintaa asettamalla toimijoiden kolmen vuoden työskentely rinnakkain uimaradoille. Nuoren ja huoltajan kokemus kulkee ammattilaisten työskentelyn rinnalla.

”
**Pitää nähä lähelle et
pystyy näkemää kauas
Ja ymmärtää et me
eletää tät elämää
laumas**

”
Uuden edessä / Toivon kärki
Lauri Tähkä (säv.), Timo Kiiskinen (san.)

Mitä tiedämme tilastoista ja tutkimuksista

- Suomessa asuu noin 89 000 alaikäistä lasta, joiden toisella tai molemmilla biologisilla vanhemmilla on jossain vaiheessa ennen lapsen täysi-ikäisyyttä vakava päihdeongelma ([Raitasalo 2024](#)).
- Sijoitettuna olevien ja muulla tavoin asuvien lasten vastausprosentit päihhteisiin ja mielenterveyden haasteisiin liittyen eroavat merkittävästi toisistaan kouluterveyskyselyissä. ([Kouluterveyskysely 2025, Niemi ym.](#))
- OTKESin raportin (2023) mukaan sosiaalihuollon ja lastensuojelun mahdollisuudet auttaa nuorta huumeiden käyttäjää olivat rajalliset etenkin, jos nuori itse ei ollut hoitoon hakeutuessaan valmiiksi motivoitunut = hyvinvointialueilla ole tarpeenmukaisia palveluita huumeita käyttäville nuorille. ”huumeita käytetään sijaishuollon aikana, eikä sitä pystytä edes lastensuojelulain mukaisilla rajoituksilla estämään”. ”Nuorten huumeiden ongelmakäyttö luo välittömiä tarpeita monialaiselle yhteistyölle ja palveluiden integraatiolle”

Väkivaltaa ja päihteitä
käyttävien lasten ja
nuorten palvelut sekä
niiden
kehittämistarpeet
sosiaali- ja
terveydenhuollon
yhteistyöalueilla (YTA)

Vauhkonen ym. 2025
tuloksia:

Suomalainen palvelujärjestelmä ei tällä hetkellä kykene vastaamaan riittävällä tavalla vakavasti väkivaltaa ja/tai päihteitä käyttävien lasten ja nuorten tarpeisiin.

Palveluiden perustuessa vapaaehtoisuuteen, ollaan riippuvaisia nuoren ja hänen perheensä motivaatiosta ja kyvystä vastaanottaa apua = palvelut eivät vastaa tarpeeseen

Vakavasti väkivaltaa ja/tai päihteitä käyttävien lasten ja nuorten tukemiseksi tarvitaan: **(1) selkeämpiä hoitopolkuja ja vastuunjakoa**, erityisesti lastensuojelun ja psykiatrian välillä; **(2) uusien palvelumallien, kuten hybridiyksiköiden ja jalkautuvien tiimien, kehittämistä ja vakiinnuttamista; (3) lainsäädännön tarkistamista** siten, että se mahdollistaa varhaisemman ja sitouttavamman tuen; **sekä (4) kansallista ohjausta, rahoitusta ja johtajuutta**, jotta voidaan varmistaa palvelujen yhdenvertainen saatavuus koko maassa.

Sitoutuuko
auttamis-
järjestelmä
?

LSKL julkaisu 28.1.2026:
[Mitä kuuluu,
lastensuojelun
avohuolto? -selvitys |
Lastensuojelun
Keskusliitto](#)

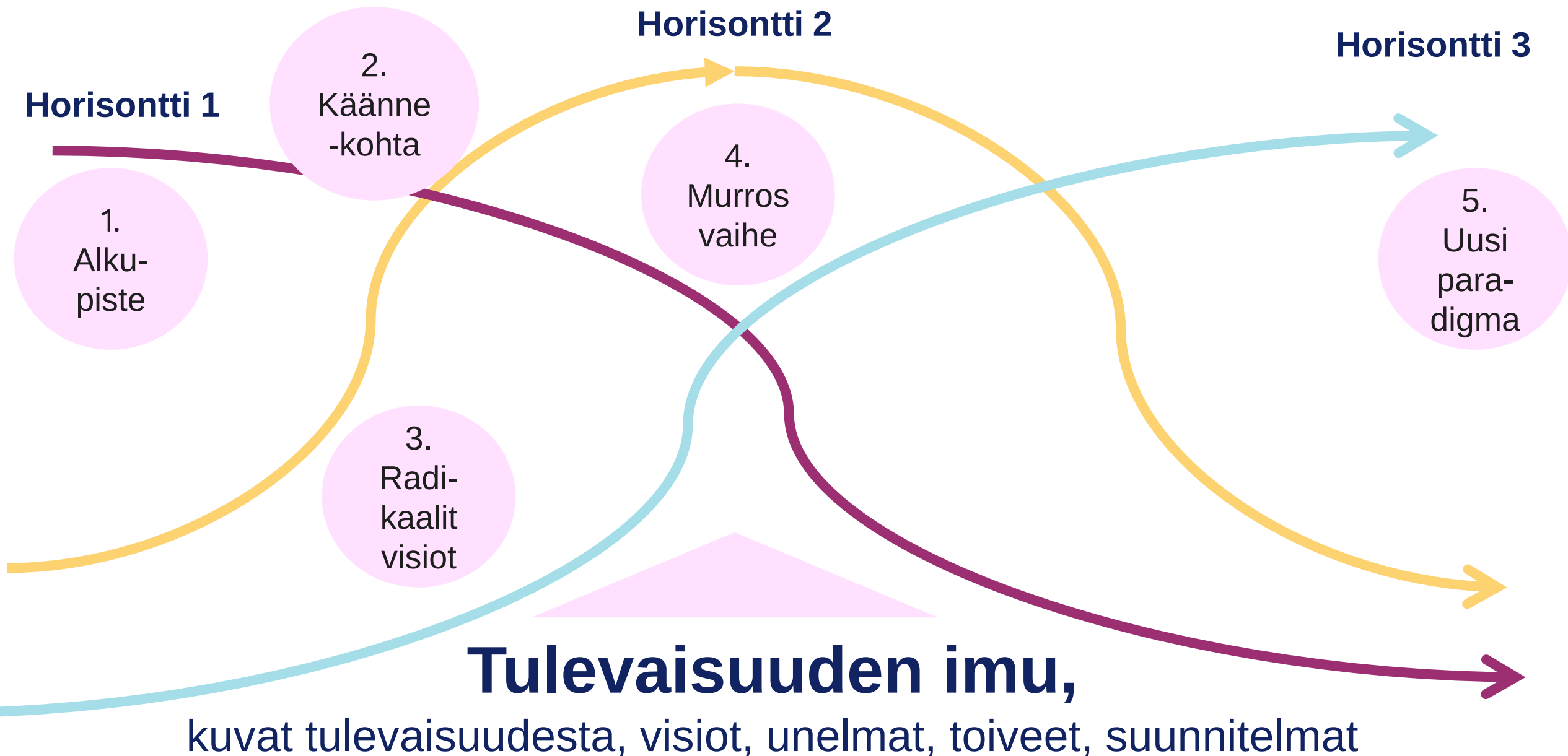
Avohuolto on
muutostyötä
lapsen, nuoren
ja perheen
kanssa.
71 % joutuu
odottamaan

- 87 % hyvinvointivointialueella käytössä lastensuojelun systeminen malli
 - 80 % kokee, että avohuolto paikkaa muita hyvinvointialueen palveluita: 81 % mielenterveys, 81 % nepsy, 42 % päihdepalvelut, vammaispalvelut 32 %, aikuisten palvelut 20 %, oppilashuolto 17 %, terveydenhuolto 8 %
- Peruspalvelut kuntoon, osaamisen vahvistaminen, + tuen intensiteetin ja samanaikaisten palveluiden yhteensovittaminen

Lasten ja nuorten
haasteita: koulunkäynnin
haasteet, mielenterveys-
ja päihdeongelmat,
nepsyhaasteet,
käytösongelmat,
väkivalta.

Vanhempien haasteita:
Väsymys, keinottomuus,
vuorovaikutushaasteet,
mielenterveyshaasteet,
huoltoriidat ja
erotilanteet, taloudelliset
haasteet .

Systeemisen muutoksen kolme horisonttia

On kestämatöntä, että yhteiskunta käyttää yksittäisen lapsen sijoitukseen huomattavia summia, mutta ei kykene varmistamaan asianmukaista ja oikea-aikaista terveydenhuoltoa ja apua päihdeongelmiin. Eettisesti kestävä sijaishuolto edellyttää järjestelmällistä hoidon tarpeen arviointia, sujuvaa tiedonkulkua ja selkeää vastuunjakoa. Hoidon ja sijaishuollon välille ei saa jäädä katvealueita, joissa lapsen tarpeet jäävät tunnistamatta tai hoito keskeytyy.

ETENE:n kannanotosta

[Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE Kannanotto 22.12.2025](#)

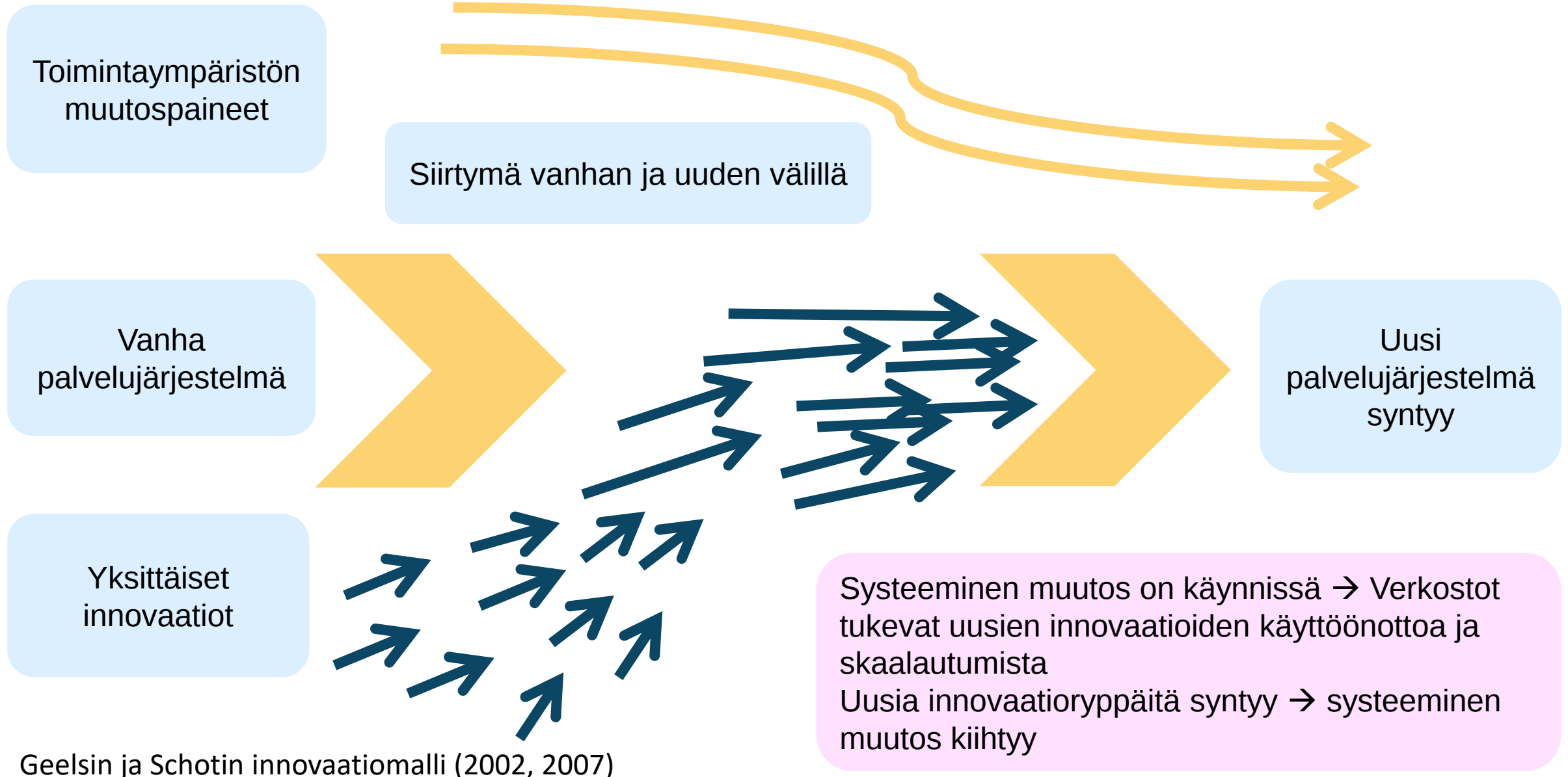

Laatusuosituks^{et} päihde- ja riippuvuustyöhön

Terve^yden ja hyvinvoinnin laitos (THL) ja sosiaali- ja terve^ysministeriö (STM) laativat vuosina 2025–2026 yhteistyössä eri toimijoiden kanssa laatusuosituks^{et}, jotka tukevat erityisesti kuntia ja hyvinvointialueita laaja-alaisen päihde- ja riippuvuustyön järjestämisessä, toteuttamisessa ja kehittämisessä. Mukana on myös nuorten päihde- ja riippuvuustyö.

Lähes valmis!

Systeeminen muutos vanhasta sosioteknisestä järjestelmästä uuteen järjestelmään pitkän aikavälin siirtymänä innovaatioryppäiden avulla

Satu Mäki-Fossi 2020 havaintoaineisto nuoren palvelupolusta

Opit ja kehittämisideat kiteytettynä

Työntekijä

1. Työntekijöiden systeemistä havainnointikykyä ja tietoisuutta kustannusten muodostumisesta tulisi vahvistaa. Tietoisuutta tulisi lisätä myös siitä, että pienikin laadullinen muutos toimijoiden välisessä yhteistyössä voi vaikuttaa lopputulokseen merkittävästi laatua parantaen ja kustannuksia hilliten. Työnkuvia tulisi tarkistaa substanssia ja toimijoiden välistä yhteistyötä tasavahvasti painottaen.

Työyhteisöt

2. Työryhmätasolla työntekijöiden tulisi muodostaa työryhmä perheen ympärille nykyisen yksikkö- ja sektorikohtaisen rakenteen asemasta. Työryhmien jäsenten tulisi liikkua sujuvasti eri työryhmissä perheen tarpeiden mukaan. Lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian yksiköiden toimintaa tulisi jatkojalostaa yhteisyritys-idean pohjalta. Työn kapeutumisen estämistä tukevien timi- ja johtamistapojen kehittäminen.

Organisaatio

3. Sote-integraatiota kehittäessä ja organisaatiouudistuksia eteenpäin viedessä keskeisten avainhenkilöiden on tunnistettava eri yksiköiden osaoptimointia vähentäviä ja lisääviä mekanismeja. Yksiköiden toimintaa tulisi uskaltaa oikeasti uudelleen organisoida. Organisaatioiden fuusioituminen tai yhteiset tietojärjestelmät eivät ole tae yhteistoiminnasta. Tuloksellinen yhteensovittava johtaminen tapahtuu asiakasrajapinnalla, ei organisaatiokaavioissa. Ylimpienkin esimiesten tulisi jalkautua kentälle eikä tyytyä kaavioiden piirtelyyn.

Kehitä kokonaisuuden hahmotuskykyä si ja verkostoidu eri sektoreiden kanssa.

Sovita työskentelyäsi ja organisaation toimintatapoja suhteessa muihin toimijoihin.

Hae tasapainoa vahvan substanssin ja yhteistoiminnan välillä toiminnallisesti, asenteellisesti ja rakenteellisesti.

Kansallisen kehittäjäverkoston koonti tulossa. THL työpaperi 2/2026

- Kehittäjäverkoston teemaryhmät.
- 1) Vastuusosiaalityöntekijän rooli ja työnjako lastensuojelussa
- 2) Lastensuojelun ovi – onko sitä tarvetta leventää vai kaventaa?
- 3) Lastensuojelun laadun ja vaikuttavuuden arviointimittarit

4) Monialainen yhteistyö päihde- ja mielenterveystyössä systeemisiä periaatteita hyödyntäen

- Cynefin malli – kompleksiset ilmiöt ja yhdessä johtamisen tarve
- Asiakkaiden kokemukset
- Luovuttamattomat periaatteet – yhteisiä työotteita: systeeminen, traumatietoinen, recovery, dialoginen...
- Johtamisen tapoja
- Asiakastyön tekemisen tapoja – esimerkkejä alueilta.

Palveluiden kyvykkyys, liityntäpinnat muihin puheenvuoroihin

Lastensuojelun sekä muiden tuen, hoidon ja palveluiden yhteensovittamisen ja yhteistuotannon tasot

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023 on säädetty rekisteröitymisestä.

SOTE-yhteinen palvelu. Hybridipalvelu, toiminnallinen+hallinnollinen

Lapsi saa samassa yksikössä hybridipalvelua, kuten lastensuojelua sekä päihde ja / tai psykiatrista hoitoa / kuntoutusta yhteisasiakkuusosastolla. Toiminnot ovat hallinnollisesti integroitua ja yksikössä on sekä sosiaali- että terveydenhuollon luvat (rekisteriöinti) ja yhteinen johto.

Palvelutuottajan on rekisteröidyttävä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun tuottajiksi tarjotessaan kumpaakin palvelua.

SOTE-yhteinen palvelu. Hybridipalvelu, toiminnallinen

Lapsi saa samassa yksikössä hybridipalvelua, kuten lastensuojelua ja päihde- ja / tai psykiatrista hoitoa / kuntoutusta. Toiminnot ovat hallinnollisesti joko sosiaalihuollon tai terveydenhuoltolain alaisuudessa.

- a) esim. lastensuojelun yksikköön palkataan terveydenhuollon ammattilainen, toimii hän lastensuojeluyksikössä lastensuojeluyksikön luvien. Haaste: ammattihenkilön valtuudet rajattuja lastensuojelun lupien mukaisesti.
- b) Esim. terveydenhuollon ammattilainen jalkautuu toiselta hallinnon alalta esim. psykiatrian palveluista lastensuojeluun ja tarjoaa siellä osaamistaan. Haasteita: ammattilaiset eivät kiinnity välttämättä arjen työhön, ei yhteistä johtoa, ei yhteisiä kirjaamiskäytäntöjä, ellei monialaista kirjaamista hyödynnetä.

Yhteensovittava – yhdyspintatyö

Lastensuojelun sijaishuollossa olevan yksikkö, lapsi/nuori saa tarvittavat palvelut mm. päihde- ja psykiatriset palvelut erikseen.

Kehittämistoiminta vauhdittamassa tulevaisuuteen

- Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen ESR+ TL5.1 – ohjelma
- Turvalliset kadut - Nuorten katuväkivallan ehkäisy ja turvallisuuden lisääminen
- Elossa-hanke ELOSSA – Nuorten huumekuolemien ehkäisyn ohjelma 2025–2027
- Kestävän kasvun ohjelma (RRP, päättynyt) – useita teemaan liittyviä toimenpiteitä ja kehitettyjä malleja (Innokylä)
- [HYVL videot: Integraatio](#)
- [Sote-integraatio sijaishuollon aikana 5.12.2025](#)
- [Lastensuojelun kiinnostavien kysymysten parissa hyvinvointialueiden edustajia ja Hyvilin asiantuntijoita 7.11.2025](#)
- [Diasetti lainsäädännön näkökulmasta.](#) (HYVIL)

29.1.2026

Talouden tiukka tilanne
pakottaa toimiin

Tukea ja palveluita kehitetään
monikanavarahoitteisesti

Hallitusohjelman
kohdennukset mm.
TE-määrärahat ,
valtionavustukset

Muut
rahoitukset
mm. säätiöt

ESR+

RRP

Hybridiyksiköt käynnistyvät valtion avustuksella

- Hybridiyksikköjä koskevat päätökset tulossa lähiaikoina STM:stä. [Valtionavustushaku 2025](#)
- HVA/HKI+ yliopistosairaala → yhteistä palvelua YTA-tasolle 1 m€.
- → erityisen vaativaa tukea tarvitsevien lasten tilannetta niin, että lapset saavat riittävän vahvasti integroidun ja tarvittaessa pitkäaikaisen lastensuojelun ja psykiatrian tuen sijaishuollossa. Lisäksi tavoitteena on näiden lasten sivistyksellisten oikeuksien turvaaminen sijaishuollon aikana.
- Hakemuksessa on kuvattu selkeä suunnitelma lastensuojelun ja psykiatrian yhteensovitetun yksikön perustamiseksi.

29.1.2026

Kuntouttava, suljettu laitospalvelu

- Lastensuojelulain I paketti eduskunnassa käsittelyssä edelleen.
- Käynnistyminen?

Nuorten huumekuolemien ehkäisyhanke vuosina 2025–2027

Hallitus on varannut nuorten huumekuolemien ehkäisyyn rahoitusta yhteensä 10,9 miljoonaa euroa.

- Tästä on tulossa lisätietoa kevään aikana

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen –ohjelman tavoite

thl.fi/soila

- Tukea lastensuojelun asiakkaana olevien sekä sijoitettujen lasten ja nuorten elämäntilannetta ja pärjäämistä: avo-, sijais- ja jälkihuolto.
- Kehittää lasten ja nuorten tarpeista lähteviä, helposti saavutettavia tukitoimia ja palveluita, joita tuotetaan paikallisesti monitoimijaverkostoissa lapsia ja nuoria kuunnellen.
- Rakentaa paikallisesti uusia ja helposti saavutettavia palvelukokonaisuuksia;
- Täydentää innovatiivisesti jo olemassa olevaa tukea & palveluja.

30 M€

Koordinaatio 4 M€
ja alueet 26 M€

Uudistuva ja osaava Suomi, 2021–2027 – EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma → ESR+ valtakunnallinen teema osallisuus → Sosiaalisten innovaatioiden Suomi TL 5 → Eritavoite 5.1 Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

"Valtakunnallinen koordinaatiohanke ja alueiden rahoittamat hankkeet muodostavat yhdessä kehittämisen kokonaisuuden, jossa ohjelmakauden päättyessä on saatu uudistettua suomalaista lastensuojelua entistä paremmaksi ja niin sosiaalisesti kuin taloudellisestikin kestävämmäksi."

Uudistamme lastensuojelua

NELJÄ STRATEGISTA TEEMAA

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen ESR+ TL 5.1 -hankekauden strategiset teemat ovat:

1

12-17-vuotiaiden lasten **sijoitusten määrän vähentäminen** laadukkailla ja vaikuttavilla, lasten ja perheiden arjen tarpeisiin vastaavilla lastensuojelun avohuollon tukitoimilla, työmenetelmillä ja palveluilla.

2

Koko perheen ja erityisesti **vanhemmuuden tukeminen huostaanottotilanteessa**, huostaanoton aikana ja sitä purettaessa sekä muissa siirtymävaiheissa, jotta perheen vuorovaikutussuhteet ja toimintavalmiudet vahvistuisivat eikä kukaan jäisi yksin.

3

Jälkihuollon uudistaminen monialaiseksi aikuistumisen tueksi, jotta kaikilla nuorilla olisi valmiudet pärjätä itsenäisesti ja edetä tavoitteidensa suuntaisesti koulutukseen ja työelämään.

4

Lastensuojelun sijaishuollon palvelujen ja muun palvelujärjestelmän systemaattisen yhteistyön kehittäminen ja uudistaminen siten, että palvelujärjestelmä kykenee vaikuttavasti ja pitkäjänteisesti vastaamaan **sijaishuollossa olevien lasten mielenterveys- ja päihdeongelmiin**.

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

29.1.2026

Euroopan unionin
osarahoittama²⁵

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen – hankkeista

- **NUPPE** – Nuorille parasta perhehoitoa Pirkanmaalla
 - **IntO** – Integraatiota osallistaen. Lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian yhteisiasiakkuuksien sosiaaliset innovaatiot Uudellamaalla
 - **Perheenä perille** – kotiin annettava perhehoito Pohjois-Pohjanmaalla, Pirkanmaalla, Länsi- ja Keski-Uudenmaalla
 - **Yhteys** – moniammatillista tukea Kymenlaakso
 - **Jatkos** – mielenterveys- ja päihdeosaamisen vahvistaminen sijaishuollossa, Keski-Suomessa
 - **Vera** – Vertaisuuden ja ammatillisuuden yhteinen toimintamalli kiireellisen sijoituksen prosessissa, Varha
-
- MTP osaamisen vahvistaminen sijaishuollossa, myös perhehoidossa, perhehoitoa myös nuorille.
 - Sijaishuollon ja nuorisopsykiatrian integraatio ja uudet toimintamallit
 - MTP+ lastensuojelun yhteistoimintaverkostot
 - Uupuu alaikäisten päihdepalvelut

Uutta palvelujärjestelmää rakentamassa – päihde- ja mielenterveystyö lastensuojelun aikana Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -ohjelmassa

Lastensuojelun avohuollon aikana

- **IntO:** Lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian yhteisasiakkuuksiin soveltuva lapsikeskeinen ja tutkimusperustainen verkostoyhteistyön toimintamalli.

Mualla kehitettyä

- Hehkutiimi, HKI
- Toivotiimi, HKI
- Itu-tiimi, Pohde

Avo- ja sijaishuollon välissä

Vera: vertaisuuden ja ammatillisuuden yhteinen toimintamalli kiireellisten sijoituksen prosessiin. Toimintamallissa kokemustoimijat ja ammattilaiset toimivat tasavertaisina kumppaneina nuorten (13-17 v.) kiireellisen sijoituksen aikaisessa työskentelyssä,

Tutkimusten ja Vera-hankkeen alussa koostetussa tilannekuvassa mielenterveys- ja päihdepalveluiden keskeinen rooli kiireellisesti sijoitetun nuoren ekosysteemissä nousi selkeästi esiin. Jo toimintamallin yhteiskehittämisessä viime vuonna ovat sitoutuneesti olleet mukana muun muassa niin Varhan nuorisopsykiatrian (avo- ja osastohoito) toimijoita kuin nuorten perustason mielenterveys- ja päihdepalveluidenkin toimijoita.

Uutta palvelujärjestelmää rakentamassa – päihde- ja mielenterveystyö lastensuojelun aikana Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -ohjelmassa

Sijaishuollon aikana, Perhehoito

- **NUPPE: vaativamman perhehoidon toimintamalli.** perhekokonaisuuden huomioimisen merkitys, suhdeperustaisuus, siirtymiin panostaminen sekä asennemuutoksen tarve sen suhteen, että nuoret ovat edelleen lapsia, ansaitsevat perheen ja mahdollisuuden kiintyä, huolimatta mahdollisista teini-iän tai mielenterveys- ja päihdeongelmien haasteista.
- **Perheenä Perille. Päihde- ja mielenterveysosaamisen vahvistaminen perhehoidossa, vaativan perhehoidon malli. Pepe Kotiin annettavan perhehoidon** uutena palvelumuotona lapsiperheille. Valmennettu perhehoitaja työskentelee perheen kotona sovittuina ajankohtina ja tukee arjen hallintaa, vanhemmuutta sekä lasten hyvinvointia. Perhehoitajalta ei vaadita sosiaali- ja terveysalan tutkintoa, kotiin annettava perhehoito perustuu luottamukselliseen vuorovaikutukseen, sosiaalipedagogiikkaan ja perhekeskeiseen yhteistyöhön. Tavoitteena on vahvistaa perheen omia voimavaroja, ehkäistä tilanteiden kriisiytymistä ja vähentää raskaampien lastensuojelutoimenpiteiden tarvetta.

Lastensuojelun sijaishuollon aikainen päihde- ja mielenterveystyö

Into – Integraatiota osallistaen. Lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian yhteisasiakkuuksien sosiaaliset innovaatiot Uudellamaalla

Hankkeessa lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian palveluja parannetaan Uudellamaalla yhteiskehittämällä ja ottamalla käyttöön asiakaslähtöisiä lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian työskentelyä yhteensovittavia toiminta-, interventio- ja hoitomalleja, nuoren osallisuus keskiössä. Hankkeessa kehitetään ja otetaan käyttöön **hybridimuotoiseen integroituun lastensuojelun laitoshoidon ja yliopistosairaالاتasoisen nuorisopsykiatrian yksikköön soveltuva tutkimusperustainen toiminta- ja hoitomalli.**

Yhteys- moniammatillista tukea Kymenlaakso

Innovoidaan ja pilotoidaan lastensuojelun ja mielenterveyspalvelujen tuen jalkautuvaa toimintamallia avo- ja sijaishuollossa oleville lapsille Kymenlaakson hyvinvointialueella yhdessä lastensuojelun sekä alueellisen Nuorten Matalan ja nuorisopsykiatrian kanssa.

Muulla kehitetty mm.

- Lasutiimi

- Laine-sairaalan lastensuojeluyksikkö

Lastensuojelun jälkihuollon aikainen päihde- ja mielenterveystyö

Jatkos, – jälkihuollon yhteiskehittämisellä kohti hyvinvointia, osallisuutta ja sosiaalisia innovaatioita mielenterveys- ja päihdeosaamisen vahvistaminen sijaishuollossa, Keski-Suomessa

Vahvistetaan sijais- ja jälkihuollon ammattilaisten sekä perhehoitajien ehkäisevän ja haittoja vähentävän päihdetyön osaamista yhteiskehittämällä, nk. Puhutaan päihteistä -valmennus.

Nostoja em. hankkeilta

- Kokemusasiantuntijoiden kanssa yhteiskehittäminen, syntyy paljon oivallisuksia, jotka voi viedä nopeasti arkeen.
- Toimintakulttuuriin kiinnitettävä huomio ja yhteiseen johtamiseen
- Kylläntymispiste – tiedämme jo haasteet
- Kaikki ei maksa mitään, ja kuitenkin olla isoja asioita nuorelle
- Kevyet rakenteet raskaiden rakenteiden sijaan.
- Jos nuoren kokemus syrjäytetään – se voi johtaa tulkintaan ”sitoutumattomuutena.”
- SO-TE ammattilaisissa ja organisaatioissa on jo osaaminen
- Paradigman muutos, katsotaan mieluummin tuen tarpeesta käsin, ei palveluista käsin
- Kaikille samanlaiset palvelut koko maassa – haaste, valtava määrä hyviä toimintoja kehitetty, mutta joita ei voi skaalata kansallisesti.
- Painetta päättäjien suuntaan, jatkuva kiristely ja leikkaukset vaikuttavat työntekijöissä, jolloin paine ajaa osaamisen ja ymmärryksen ylle

Pohdittavaksi:

Todellinen integraatio on tapahtunut vasta silloin, kun palvelut eivät enää yritä korjata toistensa jättämiä aukkoja.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut ovat lastensuojelun ydintä, eivät erillinen tukipalikka.

Ajatus: ”Jos lapsi tarvitsee viittä palvelua, se ei ole merkki siitä, että lapsi on moniongelmainen. Se on merkki siitä, että järjestelmä on monimutkainen.”

Voiko erilleen rakennetut palvelut toimia saumattomasti?

29.1.2026

”Integraation mittari ei ole palveluiden määrä, vaan perheen kokema selkeys.”

Motivaatio ei ole perheen ominaisuus vaan palvelujärjestelmän kyky luoda toivoa ja turvallisuutta.

Ajatus: ”Integraatio ei ole tekninen projekti vaan ihmissuhdetyötä.”

Palveluintegraatiosta suhdeintegraatioon?

Keskustelua tekoälyn kanssa ja mm. Timo Järvensivu
Verkostojen johtaminen 2019

Kanssanne tänään

Susanna Kalliola, erityisasiantuntija, SOILA-koordinaatio, THL

Tanja Hirschovits-Gerz, hankepäällikkö SOILA-koordinaatio, THL, thl.fi/soila

**Euroopan unionin
osarahoittama**

SOILA-koordinaatiohanke

V

TILAA SOILAN VERKOSTOKIRJE!

Kenelle?

Kaikille
lastensuojelun
uudistamisesta
kiinnostuneille.

Mitä?

Ajankohtaista tietoa,
tutkimuksia ja
tapahtumia.
Joka toinen viikko.

#SOILahanke
#Lastensuojelu
#SosiaalisetInnovaatiot

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

